

Dnes je 18.května roku 2019, jsem se svojí mámou v bytě v Praze 7. Mami, můžeš mi, prosím, říct své celé jméno a kdy a kde jsi se narodila?

Moje jméno je Ivana Pauerová Miloševičová a narodila jsem se jako Ivana Milošević. Narodila jsem se v Sarajevu, tehdy to byla Jugoslávie, a v dnešní době je to hlavní město Bosny a Hercegoviny.

Já jsem si tady pro tebe přichystal 8 otázek, a poprosil bych tě o to, jestli bys mi mohla na ně odpovědět?

Budu se snažit a budu se snažit vzpomínat všechno po pravdě tak jak to bylo.

První otázka zní: můžeš mi něco říct o válce kterou jsi zažila?

No, když jsem ukončila druhý stupeň základní školy, začala válka v bývalé Jugoslávii. Začala v roce 1992, konkrétně v Sarajevu. Někdy v březnu to byly první barikády, do května jsme tak cítili, že se něco děje, ale nikdo nevěděl přesně co. A z mého tehdy dětského pohledu jsme byli dost zmatení a zároveň to bylo takové dobrodružné, že najednou jsme míň a míň chodili do školy, nechápali jsme, proč máme víc volna. Nic méně rodiče byly víc a víc nervózní až to vyvrcholilo 1. května v roce 1992, kdy byly zapojeny i vojenský letadla došlo k otevřeným bojům a už bylo jasné že začala válka. Potom to trvalo do roku 1995 a v Sarajevu, a i ve zbytku území kde se válčilo se podepsala mírová smlouva někdy po létě v roce 1995 a tím skončila válka.

Jak se získávalo jídlo a pití za války?

Během války v Sarajevu jsme jídlo získávaly různými způsoby jeden byl, že jsme chodili do tržnice tam všechno bylo dražší než před válkou, protože toho jídla bylo málo ale čas od času jsme mohli něco koupit stejně jako všichni. Druhý způsob bylo že jsme v zahradě pěstovali rajčata a různé druhy zeleniny. Třetí způsob bylo že jsme dostávali tak zvanou Humanitární pomoc, ačkoli bylo Sarajevo obléhané přesto UNPROFOR, což jsou vojenské síly Spojených národů, zabezpečovali, aby se alespoň jídlo dostávalo do města, takže jsme dostávali na příděl na takový kartičky na rodinu nějaký obnos jídla, které jsme mohli využít na vaření na jídlo někdy to byla jenom rýže a mouka a někdy to byly konzervy a vojenské jídlo které spíš vypadalo jako polystyrén nějaký sušenky, no nebylo to moc chutné, ale přežili jsme.

Kvůli čemu válka vznikla?

Odpovědět na otázku proč začala válka v bývalé Jugoslávii je velmi komplikované, ale pokusím se z pohledu těch těch vzpomínek, které mám na tu válku jednoho dne jsme se probudili do města, které už začalo být uzavřené najednou tam byly nějaký barikády stupňovalo se to až to město začalo být uzavřené vypli nám elektrinu vodu, začali ostřelovači střílet po všech větších ulicích, tak aby tam lidi nemohli chodit volně a do toho padaly granáty na to město. Takže z našeho pohledu to bylo tak že lidi, který žili v Sarajevu najednou byli obklíčený a pravdou je, že ti co byli na těch kopcích, který obklíčovali to město patřili pod srbskou armádu. Bylo to kvůli tomu že se do politické moci dostali politici, kteří chtěli znepřátelit různé národnosti a náboženství a využili toho, že jsou lidi Srbové, Chorvati, muslimové nebo vyznávají islám pravosláví nebo katolictví nebo židovství, a to že se jsou jiný národnosti využili toho, aby se ti lidi znepřátelili navzájem.

Čtvrtá otázka zní: Jak se chodilo do školy za války?

Škola už nebyla jako dřív. Měli jsme třídu ve sklepě. Naše škola nám udělala tak zvaný individuální plán pro každou třídu, kde jsme plnili ty úkoly.

Pátí otázka zní: Jaký počet obětí si válka vyžádala?

Válka v Sarajevu si vyžádala 10 a půl tisíce mrtvých a přes 100 tis. zraněných.

Jak se ti podařilo utéct ze Sarajeva?

Rodiče zařídili potřebné papíry abych mohla jet za bratrem mého táty do Německa, konkrétně do Mnichova. Ten útěk probíhal tak, že jsme večer nasedli do autobusu. Ten nás přivezl k tunelu, kterým jsem potom utekla, za tunelem byl další autobus a ten nás odvezl dál.

Jak jste žili v zimě za války?

Když nám vypli elektřin a plyn, spalovali jsme zbytečné kusy nábytku, kusy větví z naší zahrady, knihy, všechno, co jsme měli a nutně nepotřebovali.

KONEC